

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради України

з питань освіти, науки та інновацій

16 вересня 2026 року

Веде засідання Голова Комітету БАБАК С.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго дня, шановні колеги. Розпочинаємо засідання Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій.

Шановні колеги, сьогодні в порядку денному 10 питань. Спробуємо, будемо намагатися оперативно. Отже, порядок денний наступний. Перше про стан підготовки підручників та навчальних посібників для здобувачів повної загальної середньої освіти і педагогічних працівників до нового 2026-2027 навчального року.

Друге про проєкт Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо окремих питань сертифікації педагогічних працівників.

Третє про проєкт Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо інноваційної діяльності сил оборони.

Четверте про проєкт Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення функціонування української мови як державної.

П'яте про проєкт Постанови про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих фактів порушення законодавства України в діяльності Міністерства освіти і науки України, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій, що надають освітні послуги будь-якої форми власності, Національної академії наук України, галузевих (національних) академій наук України, а також інших порушень у сфері освіти і науки.

Шосте про проєкт Постанови про звернення до Кабінету Міністрів України щодо розробки і затвердження державної програми «Сила волонтерів – відновлення громад».

Сьоме про проєкт Закону України про затвердження Антикорупційної стратегії на 2026–2030 роки.

Восьме про проєкт Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо меценатської діяльності у сфері культури.

Дев'яте - звіт про роботу Комітету з питань освіти, науки та інновацій за період п'ятнадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання.

Десяте «Різне».

Шановні колеги народні депутати, чи є зауваження, пропозиції до порядку денного? Якщо немає, то прошу проголосувати. Хто – за?

ПАВЛЕНКО Р.М. Павленко – за.

КОЛЮХ В.В. Колюх – за.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ПІПА Н.Р. Піпа – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто – утримався? Проти? Немає.

Дякую, колеги, рішення прийнято одноголосно.

Отже, переходимо до першого пункту порядку денного про стан підготовки підручників та навчальних посібників для здобувачів повної загальної середньої освіти і педагогічних працівників до нового 2026-2027 навчального року.

Доповідачем буде представник Міністерства освіти і науки України, підозрюю, що це міністр освіти і науки України Андрій Петрович Бутенко. Пане Андрію, будь ласка, вам слово.

БУТЕНКО А.П. Доброго здоров'я. Дякую, пане Сергію. Вітаю всіх членів комітету. Дякую за постійну співпрацю і підтримку Комітету з питань освіти, науки та інновацій. Дякую за можливість бути сьогодні з вами і доповісти про стан доступності наших підручників та їх електронних додатків в освітньому процесі наразі.

Колеги, перед тим як я почну, декілька моментів нагадаю. Я впевнений, що всі знають, але щоб це була зрозуміла і структурована моя відповідь. Ви пам'ятаєте, що в кінці липня, на початку серпня у нас було знищено декілька партій наших підручників, які перебували на доставці, які були на складах у виробників. І ми в цілому втратили трохи більше 10 відсотків підручників. Якщо загалом ми поговоримо про підручники, всього накладу заплановано на цей рік, якщо ми говоримо по роках, це досить різниться ця цифра. Давайте, я можу доповісти вам про стан.

Давайте почну з кінця, що є зараз станом на цю годину, на цю хвилину в цілому. У плані Міністерства освіти і науки було визначено дві дати доставки підручників у цьому році. Частина підручників, а саме в обсязі 90 відсотків було заплановано доставити до 1 вересня, і 10 відсотків підручників були заплановані з доставкою до 1 жовтня.

Наразі ситуація наступна. Значна кількість підручників, які були знищені, вони є і в тій, і в тій частині цих двох кластерів. Наразі з підручників, які планувалося доставити до 1 вересня, наразі доставлено 88,6 підручників. Уже протягом двох тижнів у нас 3 відсотки підручників як закінчені, відвантажені і перебувають на пересилці. Із проблемами логістики, я думаю, всім зрозуміло, звідки взялися у нас проблеми з логістики, вони не втрачені, вони затрималися в доставці. Один відсоток ми знайшли за цей тиждень, зараз працюємо з Укрпоштою у пошуках, ідентифікації цих 2 відсотків, оскільки, уникаючи ударів, була певна перерозподілена логістика. На це потрібен час, вони вже в дорозі. Тобто у мене є сподівання, що найближчими днями ми матимемо всі 90 відсотків. І тут я хочу наголосити, що це важливо, що це 90 відсотків у кінцевого споживача, а не так як це було раніше, коли ми звітували, Міністерство освіти, доставленими в обласні центри на обласні склади, де вони ще також могли місяцями добиратися до кінцевого споживача.

Щодо підручників, які у нас планувалися з доставкою до 1 жовтня, у нас наразі доставлено до кінцевого споживача 7 відсотків підручників. Стосовно тих 10 відсотків наших підручників, що були знищені ворогом. Наразі Міністерство освіти працює із нашими іноземними колегами і організаціями, що підтримують Україну, для компенсації видавництвам цих видатків, оскільки юридично в нас немає зараз можливості заплатити вдруге з державного бюджету, оскільки ці підручники були проплачені і юридично є захисні механізми з боку законодавства від повторної проплати. Наразі є домовленість із ЮНІСЕФ про близько 300 тисяч доларів на компенсацію цих витрат, переважна більшість цих збитків компаній ми можемо компенсувати, зараз маємо підтвердження від ЮНІСЕФ про готовність це зробити. Стосовно передруку, відновлення знищених підручників. Станом на сьогодні понад 44 відсотки підручників, які були знищені, уже відновлені. Буквально сьогодні вранці робили звірку по початку відновлення, усі основні

групи накладів підручників уже в роботі відновлення. Ми з Сергієм Віталійовичем говорили, здається, позавчора, що у нас певні партії були ще не початі, уже вони в роботі також.

Якщо є потреба, я можу навести детальні пояснення по кожному класу в примірниках, у відсотках, в кількості штук. Але чи є в цьому загальна потреба, Сергій Віталійович?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, немає. Можна я одразу, щоб ми цей блок закінчили по знищених підручниках. Тобто ми говорили про те, що ми все одно зобов'язані підтримати наших видавців, бо це якраз не те, на що можна було б розраховувати і це не те, що передбачалося в договорах очевидно, але воєнні ризики ніхто... вони непередбачувані по своїй природі. Зараз вони передруковують за свої кошти. Правильно?

БУТЕНКО А.П. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто ми програму безвідсоткового якогось безкоштовного з нульовим відсотком кредитування для них для поповнення оборотних засобів, ми так і не знайшли.

БУТЕНКО А.П. Ми працювали з Міністерством економіки, Міністерство економіки запропонувало програму безвідсоткового кредитування наших видавців. Міністр економіки особисто включив і дав так звану «інвестняню», яка... тобто умовних працівників, які супроводжували цей процес. Наразі на тому тижні з'ясувалося, що... при отриманні кредиту з'ясувалося, що саме видавці не підлягають такому способу кредитування через обмеження в законодавстві. Наразі так, але ми уже, як я уже заявив на початку моєї доповіді, знайшли можливість компенсації видавцям витрачених цих сум з боку міжнародних донорів. Це буде міжнародна підтримка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Але ви кажете, що міжнародна підтримка поки що попередньо домовлено в розмірі 300 тисяч доларів, це приблизно 14 мільйонів гривень при загальній сумі збитків видавців в розмірі майже 150 мільйонів.

БУТЕНКО А.П. Дивіться, якщо ми рахуємо збитки видавців у 150 мільйонів – це номінальна вартість підручників. Але коли ми говоримо про збитки, вони

менші, тому що роялті, які закладаються у кожен підручник, електронні додатки, які закладені у вартість кожного підручника, є прорахунок, ми наразі... .

ГОЛОВУЮЧИЙ. Але ж не в 10 разів менше, правда?

БУТЕНКО А.П. Правда, не в 10 разів менше. Я сказав, що наразі є сума в 300 тисяч, яку ми вже зараз маємо. Ми працюємо далі з міжнародними донорами для покриття цієї суми.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А можна попросити тоді колег з Інституту модернізації змісту освіти, щоб ми отримали дані по фактичних збитках, а не загальні, бо в нас є загальні дані, які ми отримуємо від колег, і ця цифра 144 і 961. Да, ми розуміємо, що туди входить те, що не треба передруковувати, вочевидь. Але просто хотілось би дізнатися, яка фактична сума збитків, з якою нам потрібно працювати, щоб ми всі разом поговорили з донорами з різних боків. Будемо вдячні...

БАЖЕНКОВ Є.В. Сергій Віталійович, я можу прямо зараз надати коротко довідку, да. Андрій Петрович і Сергій Віталійович, да, 150 мільйонів, вибачте, я хочу поправити, це вже цифра виключно з прямих збитків. Тут не враховані ні електронні додатки, ні авторська винагорода, ні інші видатки, це виключно ціна матеріалів і послуг поліграфічних. Це перше.

Друге, що стосується державної підтримки. Тут без активної участі Міністерства фінансів, Міністерства економіки ми не вирішимо це питання. Те, що запропонувало Міністерство економіки – це загальнодержавні програми «5-7-9», які потребують конкретних залогов для того, щоб отримати ці кредити. Фактично для книговидавничої галузі вони є нереальними, неможливими, тобто скористатися. Тому Міністерство освіти, ми працюємо зараз з питанням донорів, і є декілька треків. Там є ще Світовий банк, але без конкретики. Тому щодо збитків, 150 мільйонів – це коректна, конкретна цифра. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Євгене. Тобто цифра правильна. Дякую. Ми знімаємо це питання тоді з контролю, просто залишаємо її собі як правильну. Я думаю, що нам все ж таки треба буде запланувати і давайте, напевно, зробимо це, в проєкті рішення додамо, щоб ми ініціювали спільну нараду разом з віцепрем'єркою, яка у нас курує, з пані Бережною.

_____. Пане Сергію, щоб колеги чули, нагадаю, що ми з вами разом працювали зараз над програмою підтримки наших видавців і додаткового замовлення з боку Міністерства освіти на 100 мільйонів на шкільні бібліотеки, що також буде можливістю певної роботи і підтримки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я просто чекав, коли ми зможемо це анонсувати. Добре, що ми зараз виходимо на фінішну пряму, і справді ми реанімуємо той проєкт, який ми хотіли запустити з попереднім складом міністерства на початку року, але з об'єктивних чи суб'єктивних причин не вийшло. Але є надія, що Кабінет Міністрів ухвалить рішення, і ми на шкільні бібліотеки зможемо відкрити програму спільну на 100 мільйонів, яка буде виключно на закупівлю книг. Це допоможе нашим видавцям, але не компенсує їм збитки. І тут очевидно, що нерівномірний у нас розподіл збитків, бо є видавництва, які постраждали значно більше, є видавництва, які трішки менше постраждали. Це допомога всій книговидавничій галузі.

Але я думаю, що в рішенні комітету давайте все ж таки ініціюємо спільну нараду разом з Тетяною Бережною, міністром освіти і науки, Міністерством економіки, Мінфіном для того, щоб ми все ж таки знайшли ці шляхи. Це непередбачувана історія, непередбачуваний випадок, але проблема. Ми себе уже убезпечили шляхом декількох нарад узгоджувальних на майбутнє по диверсифікації складів, по диверсифікації логістики, але це не компенсує зараз проблему нестачі саме цих підручників в наших закладах загальної середньої освіти. Тому давайте це допишемо в рішення комітету.

Пане Андрію, тоді, будь ласка, продовжуйте, ми це питання, тоді цей блок ми знімаємо поки що, будемо контролювати його далі спільно.

БУТЕНКО А.П. Колеги, чи потрібна деталізація питань по класах, я хотів запитати шановних народних депутатів.

_____. По класах в сенсі розрізу: 9-ті, 1-ші, 4-ті?

БУТЕНКО А.П. В розрізі підготовки для 4-го, 5-го, 7-го, 9-го класів.

_____. В нас є це в довідці, яку міністерство надало, тобто можна рухатися по якихось опорних моментах.

БУТЕНКО А.П. Дякую, дякую, дякую, дякую. Колеги, важливий для нас момент – це забезпечення електронних додатків до підручників та їх доступ для учасників освітнього процесу. Зважаючи на ті карколомні зміни, які відбуваються в безпековій ситуації в багатьох областях, зокрема в Києві і Київській області, от, мабуть, найбільша зміна за останні декілька тижнів, я хочу тут принагідно сказати, вибачте, що дещо відійду на декілька речень від теми доповіді, але це важливо, що Міністерство освіти весь попередній тиждень працювало з батьківськими комітетами, групами, з директорами шкіл, управліннями освіти, щоб змінити алгоритм навчання зараз під час повітряних тривог. Ми видали відповідні рекомендації, пропрацювали з обласними управліннями освіти і зараз відбуваються регіональні наради, комісії для того, щоб змінити. Головна ідея, щоб під час тривоги дистанційне заняття могло продовжуватися. Це надзвичайно важливо. Тобто школа, вчитель мають подбати, щоб він починав урок в безпечному місці, батьки мають подбати про своїх дітей, щоб вони були в безпечних місцях, якщо нема можливості навчатись в укритті, про цей випадок іде мова. Щоб урок продовжувався, а не автоматично припинявся.

Звичайно, дитина яка перебуває в небезпеці, чи вчитель, який відчув небезпеку, можуть припинити і вийти з уроку. І ось тут для нас є важлива наявність електронних підручників, посібників і для нас вкрай важлива наявність і наповнення ними learning system наших шкіл, Всеукраїнської школи онлайн з оновленням літератури і тому важлива частина кожного нашого підручника є електронні додатки, які є інтерактивними, які можуть пояснити, які можуть достукатися до дитини, і дитина, яка не потрапила на той урок з безпекової ситуації, з організаційних моментів, безліч причин, які заважають, могла допрацювати, повчитися і при наступному контакті з вчителем закріпити ці знання. Наразі за 26-й рік на конкурсний відбір таких електронних підручників у нас подано 190 підручників, відібрано 173. У розділі «Підручник» на сайті УІРО з єдиною точкою доступу є верифіковані всі підручники, які пройшли і є доступними для всіх дітей. Наголошуємо, що всі підручники, які друкуються, якими користуються наші школи, є безкоштовно доступними для здобувачів освіти і для всіх вчителів. Це надзвичайно важливий момент для нас в сучасних безпекових умовах.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо дозволите, я одразу хотів би задати два питання. Перше, чи питання і пропозиція. Перше, вони вже всі законтрактовані і вже всі є в наявності електронні додатки, правильно?

БУТЕНКО А.П. Підручники, які були заплановані на цей рік, так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І відповідно гроші теж пішли видавцям.

БУТЕНКО А.П. Тут, щоб я не перебивав хліб, є пан Євген, який відповідає за контракування.

БАЖЕНКОВ Є.В. Я уточню, що гроші видавець отримує після того, як вони здають частину накладу або весь наклад і розміщують на ВШО підручник, вони після цього отримують гроші. Оскільки термін доставки у нас 4-го класу визначений як 1 жовтня, то не всі отримали кошти, це стосується зокрема видавців, які готують 4-й клас, а також 6-й, 7-й там декілька...

ГОЛОВУЮЧИЙ. І ті, які потрапили в передрук через знищені накладки зокрема.

БАЖЕНКОВ Є.В. Там у нас же передрук дві категорії є. Ті, що були вже надруковані, оплачені були в доставці, 9-й клас, по них вони вже отримали кошти і по них є додатки. І ті, 4-й клас, які видавці друкували за власні обігові кошти і які не були прийняті комісіями, тому по них поки немає оплати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло, пане Євгене. Дякую.

Щоб зараз не займати час, ми це питання відкладали з різних причин минулого року, коли були перші, скажімо так, електронні інтерактивні додатки закуплені за кошти державного бюджету, а цього року все ж таки, я думаю, нам питання якості треба дослідити. І я пропоную вписати в рішення комітету, щоб ми зробили окрему робочу і достатньо довгу, напевно, нараду з представниками міністерства, з УІРО, можливо, з ІМЗО, якщо це буде потрібно, для того, щоб ми могли сісти і продивитися всі електронні додатки, які ми закупили за державний кошт. Це питання якості вже стає більш актуальним. Ми спробували перші рази, ми наситили ринок, показали йому, що він буде працювати, законтракували на другий рік, тепер наша задача все ж таки довести це до розуму для того, щоб всі інтерактивні додатки були відповідної якості.

Тому давайте заплануємо ту нараду, ми її ініціюємо, всіх запросимо для того, щоб ми мали доступ до кожного електронного додатку. Залучимо тих, кому ще це цікаво, і пройдемося по кожному з них, подивимося для того, щоб сформувати мінімальну, підвищити мінімальну, скажімо так, якість на наступні роки і щоб видавці розуміли, що ми будемо кожного року це робити для того, щоб підвищувати якість інтерактивних додатків. Дякую.

Пане Андрію, будь ласка, продовжуйте.

БУТЕНКО А.П. В мене в цілому все. Якщо є запитання, готовий відповідати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Сергій Валерійович Колебошин, співдоповідач з цього питання. Будь ласка.

КОЛЕБОШИН С.В. Дякую, Сергій Віталійович.

Я планую, дійсно, виступ, а потім теж запитання, якщо будуть в колег, бо все одно запитання в нас переривають виступ, тому в такому робочому порядку.

Дивіться, я хотів би подивитися на цю проблему трохи ширше ніж просто на відсотки надрукованих і доставлених підручників, тому що мені виглядає так, що ми завжди в такій когнітивній пастці, ми... наша одиниця вимірювання, фактично це не примірник, насправді це не договір, це навіть не школа, це, вибачте за таке порівняння, одиниця вимірювання – це портфель дитини, який дитина відкриває і дивиться, є в нього підручник чи ні. Бо ми завжди говоримо там відсоток доставлених і так далі, але мені здається, що важливо все ж таки нам переходити в парадигму оперування того, яка конкретна кількість шкіл, в які доставлені, і яка конкретна кількість шкіл, в які не доставлені, і чи є підручник в дитини, в окремої дитини, чи немає і який це підручник. Бо коли ми кажемо, в дитини є підручники, іноді це дуже така лукава позиція, бо в дитини є 7 з 10 підручників, а в статистиці в нього є підручники. Це перший блок.

По-друге, я знову наголошую, це мій персональний Карфаген, який має бути розвалений, скажімо так, що ми постійно знову ж таки в пастці того, що ми говоримо про примірники, про логістику, про друк і так далі, і ми значно менше говоримо про якість. Я маю на увазі декілька блоків цієї якості.

Перше, це ситуація цього року, тут важливо, дійсно, чесно розділити війну і управлінські проблеми, бо 854 тисячі примірників для 9 класу, які знищені внаслідок російських атак. Це, звичайно, що ні міністерства і не видавництва проблема, бо ракета – це точно не управлінська помилка. Але все, що відбувається після того як ракета прилетіла, це вже значною мірою питання управління ризиками. І те, що ми зараз всі героїчно робимо, – це управління ризиками. Давайте проактивно дивитися вперед і реактивно реагувати на те, що відбувається, на ці реактивні обстріли, і дивитися, а чи є у нас спосіб убезпечити в майбутньому від цих обстрілів. Бо ми розуміємо, що більшою мірою всі виробничі потужності зосереджені на сьогодні в одному місті – в Харкові. Чи є можливість у нас зменшити залежність одного міста, одного підприємства, одного оператора і так далі? Це дуже важлива штука, щоб ми в наступному році не констатували, що знову щось таке ж відбулось.

По-друге, це теж одна штука, яка дуже мені не сподобалась насправді. По 9-му доставлена та кількість, яка доставлена. І це, в принципі, прийнятна історія, розуміючи всі виклики, які були цього літа. По 4-му класу міністерство декларує 5,83 відсотка. Я хотів би тут навіть уточнити проєкт нашого рішення, бо формально Міністерство освіти визначило, що для 4-го класу строк доставки до 1 жовтня. Тому, з одного боку, нічого не порушено, бо ще 1 жовтня немає. Але, з іншого боку, мені концептуально не подобається те, що ми відразу закладаємо таку історію: діти, у вас один місяць нічого не буде. Мені виглядає більш чесним все ж таки ставити 1 вересня, бо навчальний рік починається 1 вересня, а потім чесно оперувати цифрами, числами і так далі: нам вдалося, це не вдалося. Так чесніше принаймні. Бо на 1 жовтня... давайте поставимо тоді 1 грудня і тоді взагалі ми повністю в плані дуже добре рухаємося і так далі.

Повернуся до якості. Тут три рівні. Перше – це якість фізичного продукту. Тобто це якість друку, палітурка, фарба, не розвалиться книжка чи розвалиться через пів року, сторінка яка там і так далі, шрифт, можна дитині реально працювати чи не можна з таблицею, з картою, схемою і так далі, дизайн який. Особливо для початкової школи це точно не косметика, це частина фактично... цей освітній дизайн освітнього продукту. І тут я знаю, що ми з головою комітету обговорювали, я думаю, що будуть пропозиції певні, да, Сергій Віталійович, щодо

того, щоб ми усвідомлювали насправді не тільки відсоток доставлених підручників, а ми усвідомили, а наскільки вони якісні. Бо була ідея, а давайте подивимося на комітеті реальний тираж. Ми розуміємо, що тут будуть дуже красиві по тиражу підручники.

Ми знаємо, що одне і теж найменування одного і того ж підручника для 8-го класу, наприклад математика, може бути ідеально надрукована в одній школі, а в іншій школі, в іншій області це просто на туалетному папері, і були такі приклади. Тому дуже хотілося б, дійсно, отримувати інформацію щодо реальної якості. Можна це робити, я думаю, через комітет наш, можна в інший якийсь спосіб, може, є така статистика в ІМЗО, кількість цих звернень і так далі.

Другий рівень – це контентна частина. Тут ми перейшли, дійсно, до дворічного циклу. Це, я думаю, що створить в майбутньому підстави для того, щоб якість цього контенту була кращою, але там теж є певні проблеми, про які ми теж будемо трохи пізніше говорити.

І третій момент контентної цієї частини – це електронна версія, яку ми вже по дотичній торкалися, бо там, говорячи простою мовою, в нас, дійсно, певний Шанхай. Де ця електронна версія, як вона зберігається, наскільки вона остання? Чи є там посилання на якісь ютуб-канали блогерів чи немає, оскільки сьогодні є, ці відео, завтра немає? Завтра за цією ж адресою взагалі якийсь там шок-контент чи щось там терористичне або про країну-агресора. Які вимоги конкретні до цих? Все ж таки випадки різні були.

Давайте дійсно зробимо, зрозуміємо, який вигляд цих електронних підручників, як вони зберігаються, де можна, умовно кажучи, уніфіковано подивитися. Чи взагалі ми усвідомлено зрозуміємо, що немає сенсу в уніфікації, це Шанхай, це нормальна історія і потім викристалізується якась найбільш зручна форма. Поки що такого розуміння немає, поки що є тільки механізми фінансування і так далі. Тому я думаю, що до проєкту рішення можна додати окремо рекомендацію міністерства щодо впорядкування системи електронних версій, якась каталогізація і так далі.

Далі декілька речей. В матеріалах, які ми отримали, є серйозні претензії до Укрпошти: затримка понад 30 днів, втрата відправлень, проблема з трекінгом, випадки, коли підручники не доставляються безпосередньо до школи. Якщо це

одна з головних причин затримки, то це точно не має бути просто абзацом у довідці. Треба, дійсно, розуміти, скільки саме відправлень прострочено, скільки втрачено, яка залежність від регіону, який середній строк доставки, хто відповідає за останню милю до школи, яка відповідальність за невиконання умов. Бо просто фраза, яка зараз у нас – посилити координацію, – це так собі фраза. Хочеться розуміти, це, умовно кажучи, помилки першого року чи це вже якась системна проблема. І рішення щодо цього оператора, воно, скажемо так, потребує перегляду або підсилення і так далі. Блок про дітей з особливими освітніми проблемами теж неодноразово нами піднімався. І, на жаль, неодноразово ми констатуємо, що на початок навчального року у нас все одно є певні підручники, є певні найменування, яких все одно в дітей немає. У нас контроль цього блоку стоїть 7 грудня. Я вважаю, що це треба проконтролювати набагато раніше, бо 7 грудня, якщо буде ситуація така сама, то можна буде просто констатувати, що з точки зору підручників навчальний рік для дітей з ООП провалений, бо 7 грудня – це вже фактично половина навчального року, особливо враховуючи, що ми усвідомлюємо, що будуть довгі зимові канікули.

Далі, по апробації 1-го і 5-го класів. Сама апробація – це дуже добре, але там є певна проблема. Це не проблема навіть, це те, що нам треба не вирішити навіть, визначитися в кінці кінців. Згідно чинного порядку в нас для 10-их класів апробація коли йде, фактично це витрати того, хто подається на апробацію, там логіка зрозуміла. Але був знайдений механізм державної підтримки через впровадження фінансування, впровадження державного стандарту для 10-их класів. Якщо ми це робимо як держава, якщо ми зацікавлені, дійсно, підтримати, бо цей механізм нормальний, бо велике видавництво може собі дозволити фінансувати апробацію, а маленьке видавництво, фактично це для них завищений поріг. То давайте тоді подумаємо, по-перше, чи варто нам це робити для 1-их і 5-их класів, таку ж процедуру, вочевидь зрозуміти, як можна її фінансувати, оскільки це не про державний стандарт вже буде, який впроваджений в 1-их і 5-их класах. І розуміти реальну потребу, бо на 10-ті класи, там виглядає щось типу 23 мільйони, якщо я не помиляюся, вочевидь це буде і інше число, і тоді це число треба зрозуміти. Я думаю, що... в проєкт рішення я пропоную додати доручення Інституту модернізації змісту освіти опрацювати це питання, запропонувати

механізми, звісно, що механізми фінансування спільно з міністерством. Це така теж дуже важлива штука. Я не буду далі занурюватися. Щось я забагато вже говорю. Я думаю, що з врахуванням цих пропозицій, можна трохи косметично або некосметично поправити проєкт рішення комітету. Трохи просто невеличких таких технічних зауважень. Дуже символічно, що в довідці від міністерства у нас стоїть два рази 31 вересня, тобто дата, якої не існує. Настільки важко у нас вкластися в терміни доставки, що ми додали собі ще 1 день. І ще одне число, яке мене турбує, у нас два рази там стоїть одна і та ж кількість підручників, які зникли, я не пам'ятаю точно число, один раз у нас стоїть для 9-их... які були знищені внаслідок атак, для 9-их, а інший раз для якогось іншого класу. Це Ctrl C, Ctrl V або якась просто некоректна інформація, треба буде передивитися це.

В цілому, думаю, що на цьому можна буде зупинитися. Щось мені підказує, що ми не останній і не передостанній раз зустрічаємося по проблемі підручників. Тому будемо продовжувати працювати. Стриманий прогрес є, але виклики випереджають поки що наш цей стриманий прогрес. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Валерійович.

Андрій Петрович, будете реагувати? Будь ласка.

БУТЕНКО А.П. Перш за все, колеги, дякую за конструктивні пропозиції і ідеї, тому що це надзвичайно важливо, для того є у нас такий формат роботи. Не було б проблем, не потрібно було б зборів, оскільки проблеми є, їх потрібно вирішувати разом. Я щиро дякую пану Сергію і пану Сергію за конструктивні ідеї і підказки, як це зробити краще.

Ще кілька реплік хотів би сказати. Стосовно, пане Сергію, вашої пропозиції, що потрібно якось підтримати видавців, Міністерство освіти після нарад, які ми з вами спільно робили з видавцями, зверталось до Міністерства фінансів про перегляд маржі підручників на період військового стану з 5 до 15 відсотків. На жаль, ми отримали відмову Міністерства фінансів у підтримці нашої ініціативи переглянути фінансові умови на наступний сезон роботи з видавцями. Стосовно 1 жовтня абсолютно погоджуюся з паном Сергієм, не можу коментувати, чому була закладена у планування роботи 1 жовтня, тому... *(Загальна дискусія)* Дивіться, пояснення логічне є, тому що ці підручники, які закладені до 1 жовтня, це не є

нові підручники, це є оновлення книжкового фонду і в школах є підручники попередніх років видань. Тобто це не те, що діти взагалі.... .

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Але гроші на це були з самого початку.

БУТЕНКО А.П. Колеги, тут є, дивіться, я не виправдовуюсь, я просто даю інформацію для того, щоб ми разом шукали, як це вирішити, і скажу, які я вже встиг зробити короткі дії.

Перше. Є спроможність нашої видавничої сфери по друку підручників і вона рівняється приблизно 1,5 мільйона підручників в місяць. Тобто спроможності в Україні друкувати їх більше не існує фізично. Тому або нам потрібно чекати, залучати інші підприємства або замовляти також за кордоном. Зважаючи на умови військового стану, тут потрібно на цей фактор також зважати, на сарасіту нашої індустрії в цьому плані.

Друге. Тому ми починаємо зараз говорити про замовлення підручників не в річному циклі, як це було, а в дворічному циклі для того, щоб позбавитись цієї проблеми і всі діти вчасно могли отримати до 1 вересня, не чекаючи спроможності нашої промисловості. Дякую.

_____. Можна швидко репліку? До речі, хотів спитати, забув. В проєкті бюджету 27-го року, який сьогодні представлявся у Верховній Раді, чи достатня сума закладена на підручникотворення? Якщо ні, то що треба додати, щоб ми як комітет долучилися до цієї складної розмови з Мінфіном?

ГОЛОВУЮЧИЙ. І важливе уточнення питання: чи закладені туди інтерактивні додатки? Бо були випадки, коли такого не було.

БУТЕНКО А.П. Я попрошу відповісти заступника з питань фінансів Анастасію Софієнко.

_____. Може, я доповім?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, давайте, пане Євгене. Будь ласка.

_____. Да, бо ми робили розрахунки усі. Да, 100 відсотків – це закладена вся потреба, 10-й клас, плюс закладені підручники для профільних

ліцеїв і інтерактивні додатки теж пораховані на всі позиції. Єдиний нюанс, який я не впевнений, чи закладений, чи ні, але на нього треба дуже мало грошей, орієнтовно 2-3 мільйони гривень, це доставка підручників за кордон у наші... бо величезна кількість заявок надходить за кордон, і ми доставляємо їх, депутати возять в багажниках або дипломати возять дипломатичними автомобілями. І вже у нас навіть в порядку використання є напрям цей. Але якщо ми вже вирішимо його фінансувати, то це вже буде взагалі цивілізована історія. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Закладемо компенсацію депутатам за те, що вони возять в багажнику. Ми всі це робили в різні періоди часу і Андрій Петрович теж возив у свій час. Дякую. До речі, раз ми згадали 10-й клас, шановні колеги, я ще раз нагадую, і ми говорили про це з паном міністром, ми говорили про це з Тетяною Бережною, віцепрем'єркою. Давайте змінимо накази, додамо до 10-го класу, до переліку підручників мистецтво і технології. Це важливий елемент, тому що якщо це навчальний посібник, а не підручник, то до нього немає електронного інтерактивного додатку. Ми всі розуміємо, що мистецтво, воно буває різним: візуальним, аудіовізуальним, будь-яким іншим. І, звісно, що інтерактивні додатки набагато іноді важливіші, ніж паперовий... Пані Ірина, відключіть, будь ласка. Добре, що хоч у когось все нормально, бо ми тут з підручниками розбираємось.

Друзі, я ще раз попрошу в рішення комітету це записати, щоб ми рекомендували переглянути накази, додати туди мистецтво і технології, тому що мені здається, що інтерактивний додаток дасть набагато більше, ніж будь-який паперовий навчальний матеріал. Це важливо. А ресурси для цього друку – це невеликі будуть кошти, я думаю, що ми знайдемо з джерел, незаборонених законодавством. Да, і в цілому, колеги шановні народні депутати, чи є ще запитання до міністра освіти, до представників ІМЗО, УІРО? Якщо немає, то давайте підводити короткі підсумки.

Шановні колеги, у нас в проєкті рішення... ми розуміємо, давайте так, почнемо з того, що ми розуміємо виклики, з якими ми зараз стикаємось. І ключовий виклик – це непередбачуваність. Ми ніколи не знаємо, куди і коли вдарить ворог. Минулого року нам повезло більше, цього року нам повезло менше і ми отримали декілька ракетних ударів і по наших поліграфічних потужностях, і по складах видавництва та й по закладах освіти і неодноразово.

Тому очевидно, що ці виклики ми беремо до уваги, і динаміка, зважаючи на велику кількість знищеного накладу, динаміка все ж таки непогана, да, неідеальна. Да, ми все ще незалежно від того, який терор ми переживаємо, ми все одно вимагаємо, щоб діти мали на 1 вересня всю необхідну кількість підручників, саме для них ми і працюємо, і це наш основний стейкхолдер – це дитина. Це дитина, як сказав Сергій Валерійович, яка вимірює тим, скільки книжок, скільки підручників в нього зараз в рюкзаку з собою є. І це для нас, напевно, найголовніший індикатор, який має бути. Тому ми будемо знову ставити одні і ті самі задачі, і на 1 вересня на наступний рік ми дуже очікуємо, що 1 вересня в нас все-таки всі діти включно з дітьми з особливими освітніми потребами будуть мати свої навчальні матеріали вчасно до 1 вересня.

А зараз ми будемо щотижнево контролювати процес друку і доставки до того моменту, доки він не закінчиться. Не для того, щоб сварити когось або розводити руками, а для того, щоб шукати проблеми, бачити в них системність, вирішувати їх і на наступний рік не допускати.

Окремо я прошу додати питання, так звану проблему Укрпошти, назвемо її так, питання, яке стосується Укрпошти, давайте поставимо в проєкт рішення. Давайте його дослідимо, зробимо всі необхідні запити і потім запросимо Укрпошту, видавців і представників міністерства для того, щоб ми це проговорили і зрозуміли, чи є це випадковість, чи є це перерозподіл логістики в різні регіони через... задля уникнення можливих ударів, чи це все ж таки проблема більш системна і в нас є те, що губиться, і те, що ми потім не можемо знайти. Це теж неправильно і треба зрозуміти як нам підкоригувати ці договори логістики на наступний рік.

Окремо давайте додамо питання апробації 1-го, 5-го класу, про які говорив Сергій Валерійович, що якщо ми маємо можливість і знаходимо можливість профінансувати це для 10-го, то було б чесно і справедливо зробити для 1-го і 5-го також.

І окреме питання, давайте сформулюємо окремо питання змісту, контролю якості змісту. Давайте, напевно, знайдемо механізм вивчення скарг, якщо такі є, на якість підручників і спробуємо теж знайти певні, якщо там є системність, певні вирішення цієї проблеми.

Підвищення, дякую, що спробували підвищити маржу видавцям. Насправді я думаю, що якби вона була не 5, а 15 відсотків, у нас би не виникло питання з передруком і не виникло питання б з обіговими коштами. В принципі, колись це раніше так і було, потім, здається, з 14-го чи 15-го року їм знизили до 5 відсотків маржу. І відповідно вимагати якості стало важче, тому що видавцям теж треба якимось чином виживати і думати наперед.

Отже, всі ці моменти прошу додати до проєкту рішення. Шановні колеги, я щось упустив? Ні? Да, окремо ми, як і говорили, проведемо нараду по електронних додатках. Це буде окремий трек, який нам треба. І окремо давайте відслідковувати питання по компенсації збитків видавцям. Будемо теж моніторити цю потребу, зробимо з міністерством неопублічну нараду, між собою поговоримо, як і з якими донорами кожен з нас зможе попрацювати для того, щоб допомогти нашим видавцям пережити цей складний період.

Шановні колеги, якщо немає більше бажаючих виступити з цього питання, то ставлю на голосування проєкт рішення комітету в тому вигляді, в якому він вам всім розісланий, з урахуванням того, що було запропоновано народними депутатами членами комітету.

Хто – за, прошу проголосувати.

КИРИЛЕНКО І.Г. Кириленко – за.

КОЛЮХ В.В. Колюх – за.

ГРИШИНА Ю.М. Гришина – за.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто – утримався? Проти? Немає. Дякую.

ППА Н.Р. Піпа – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги. Рішення прийнято одноголосно.

Переходимо до наступного пункту порядку денного. Пункт другий – про проєкт Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо окремих питань сертифікації педагогічних працівників (реєстраційний номер 15520), поданий Кабінетом Міністрів України. Доповідачем мав би бути

представник уряду. В принципі, Міністерство освіти і науки з нами є. Співдоповідачем є Сергій Валерійович Колебошин.

Шановні колеги, є пропозиція наступна. У нас буде цілий ряд законів або постанов, які ми вже проговорювали дуже і дуже детально, буквально багато з них в понеділок на засіданні підкомітету. Якщо не буде певних зауважень або бажаючих виступити з боку народних депутатів, давайте коротко представимо, співдоповідач коротко представить, про що мова. І якщо немає заперечень, підтримаємо проєкт рішення підкомітету.

КОЛЕБОШИН С.В. Колеги, я дуже швидко. Ми на підкомітеті ретельно розглянули. Основна новація цього законопроєкту – це зміна термінів дії сертифікату про сертифікацію, вибачте за тавтологію, з 3 років до 5 років. Всі стейкхолдери підтримують цю ідею. Вона жодним чином не вплине на якість процесів, вона певною мірою вплине на зручність адміністрування цих процесів.

Відповідно у нас було декілька пропозицій. Перша – це підтримати цей законопроєкт. І я маю надію, що ми це зробимо, і потім він винесеться в сесійну залу. А ось винесеться він чи ні – це вже інша історія. І ми домовлялися з вами, що ми розглянемо також можливість поправкою до якогось з наших законопроєктів, бо це дуже коротенький законопроєкт, який ми зараз розглядаємо, його в більш швидкий спосіб прийняти для того, щоб, дійсно, удосконалити цю процедуру сертифікації. Окремо я нагадаю, і ми домовились, що на комітеті це питання піднімемо, що взагалі ми в якості контрольного питання хотіли б розглянути виклики і результати процесу сертифікації педагогічних працівників, оскільки попри те, що він відбувається вже досить багато років, він все одно лишається бутіковим продуктом, вибачте за таке формулювання, оскільки кількість тих вчителів, які через нього проходять, досить мала, а вартість його досить велика. Відповідно ми би хотіли послухати, що, як відбувається для того, щоб знайти іншу або удосконалити цю модель. Бо ситуація, коли в нас паралельно дві структури – атестація і сертифікація, вона не сильно природна, будемо чесними. Типу є там широке русло для всіх, але дуже примітивне, і класне русло, але для дуже маленької кількості.

Відповідно пропозиція наступна. Для того, щоб не відкладати цей законопроєкт, навіть усвідомлюючи, що ми підемо в інший спосіб, підтримати

його зараз за основу. І друга частина рішення – це в якості контрольного питання на одному з наступних засідань комітету розглянути взагалі виклики і підсумки того, що таке сертифікація зараз. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Валерійович.

Шановні колеги, чи є необхідність обговорення цього питання? Якщо...

КИРИЛЕНКО І.Г. Сергій Віталійович, можна питання?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, Іван Григорович, будь ласка.

КИРИЛЕНКО І.Г. У зв'язку з цим перспектива проходження в залі, те, що сказав мій колега Колебошин, не буду повторювати ці аргументи, тоді яка перспектива обговорення в залі і прийняття його, коли таких багато дуже сумнівів? Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іван Григорович, насправді перспектива велика, там нічого страшного немає, там насправді просто термін дії сертифікату продовжується з 3 років до 5 років. Це виключний позитив насправді, і вчителі будуть отримувати на 2 роки більше свою надбавку за сертифікацію, яку вони отримують, тому не бачу проблем проходження зали. Але через те, що закон змінює лише цифру з 3 на 5, то очевидно, що витратити час Верховної Ради на обговорення цього короткого законопроєкту на одну цифру насправді трішечки шкода, тому на підкомітеті ми обговорювали серйозну можливість того, що ми, скоріше за все, цей законопроєкт спробуємо, цю норму, додати другим читанням до одного з законів, які є в нас на другому читанні. Якщо нам це вдасться, то цей закон просто не буде необхідності окремо голосувати в залі, а просто його норми будуть інкорпоровані в один із діючих законів, який ми розглядаємо.

КИРИЛЕНКО І.Г. Я саме це мав на увазі. Дякую. Приймається відповідь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спробуємо. Але для того, щоб не вбивати саму ідею прямо зараз, то ми зараз його рекомендуємо за основу, а далі будемо дивитися як його додати до другого читання одного з наших законів.

Отже, шановні колеги, якщо немає заперечень, ставлю на голосування проєкт рішення комітету в тому вигляді, в якому вам всім розісланий.

Хто – за, прошу проголосувати.

КИРИЛЕНКО І.Г. Кириленко – за.

ЛИС О.Г. Лис – за.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

_____. *(Не чути)* ...за.

КОЛЮХ В.В. Колюх – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто – утримався? Проти? Немає.

Дякую, колеги. Рішення прийнято одноголосно.

Пункт третій порядку денного про проєкт Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо інноваційної діяльності сил оборони (реєстраційний номер 15215). Доповідачем мав бути Олександр Михайлович Завітневич, автор законопроєкту, але в нього прямо зараз свій комітет відбувається. Співдоповідачем є Валерій Вікторович Колюх.

Валерій Вікторович, будь ласка, вам слово.

КОЛЮХ В.В. Шановні колеги, законопроєкт 15215 має назву: про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо інноваційної діяльності сил оборони. Він прямо стосується предмету відання нашого комітету, оскільки інноваційна діяльність є предметом нашого законодавчого регулювання, проте новела цього законопроєкту полягає в тому, що автори законопроєкту передбачають, що інноваційна діяльність повинна застосовуватись і досить вдало використовуватись в сфері обороноздатності нашої держави і таке інше. Тому, власне, внесли з цією метою даний законопроєкт.

Ми детально його розглядали на засіданні підкомітету з питань науки та інновацій. Хочу зазначити наступне, що проблема стосовно цього законопроєкту може виникнути у разі, якщо ми приймемо свій варіант законопроєкту, який вже прийнятий за основу, готується до другого читання. Мушу зазначити, що наразі в комітеті до другого читання готується проєкт Закону про підтримку та розвиток інноваційної діяльності (реєстраційний номер 13715), і «Прикінцевими положеннями» цього закону у разі його прийняття буде визнано, що втратив чинність Закон «Про інноваційну діяльність». А в даному законопроєкті, який стосується внесення змін саме до чинного Закону «Про інноваційну діяльність».

Тобто цей законопроект може втратити свою актуальність насправді у разі прийняття в остаточній редакції нашого законопроекту.

Незважаючи на це, ми не можемо відхиляти пропозиції наших колег з оборонного комітету, тому що сфера інноваційної діяльності поширюється на обороноздатність нашої держави. Якщо вони хочуть це врегулювати на законодавчому рівні, то давайте дамо зелене світло цьому законопроекту. Ми рекомендували його прийняти за основу, направити відповідний висновок разом з висновком Міністерства освіти і науки та Національної академії наук до профільного Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки. Проте на засіданні підкомітету я зауважив, що варто було б авторів цього законопроекту залучити до складу робочої групи, яку очолює Роман Грищук, в процесі підготовки законопроекту 13715 до другого читання. І, можливо, врахувати їх новели законодавчі до нашого законопроекту. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Валерій Вікторович.

Шановні колеги, чи є необхідність обговорення цього проекту закону?

КИРИЛЕНКО І.Г. Сергій Віталійович, можна два слова?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, будь ласка, Іван Григорович.

КИРИЛЕНКО І.Г. Сергій Віталійович, ми завжди на комітеті підкреслюємо про те, що страшного ворога можна перемогти тільки інноваційно, тільки інтелектуально. Для цього, звичайно, такі закони, які зараз ініціював колега Завітневич, мають надзвичайно велику вагу і значення. Я б, зважаючи на ці колізії, які зараз виникають, давайте підтримаємо, а потім як два голови комітетів переговорить із Завітневичем, бо уже раз зареєстрований законопроект, він не може бути нерозглянутим, він не може втратити чинність без розгляду у Верховній Раді. Є єдиний механізм – може відкликати автор, якщо ми врахуємо до другого читання всі його пропозиції, які він хотів, щоб вони були прийняті як закон. Зараз треба однозначно схвалювати і підтримувати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іван Григорович, дякую. Абсолютно з вами погоджуюсь.

Шановні колеги, чи є ще додаткові зауваження, пропозиції до проекту закону? Якщо ні, то ставлю на голосування проект рішення комітету.

Перше. Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 1 частини першої статті 114 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» проєкт Закону України, реєстраційний номер 15215, за результатами його розгляду в першому читанні прийняти за основу.

Направити цей висновок, а також висновки Міністерства освіти і науки України та Національної академії правових наук України до Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки, визначеного головним з підготовки цього законопроєкту.

Хто – за, прошу проголосувати.

КИРИЛЕНКО І.Г. Кириленко – за.

ЛИС О.Г. Лис – за.

ПППА Н.Р. Піпа – за.

ВОРОНОВ В.А. Воронов підтримує.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Хто – утримався? Проти? Немає.

Дякую, колеги. Рішення прийнято одноголосно.

Наступний пункт порядку денного. Пункт чотири – про проєкт Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення функціонування української мови як державної. Доповідачем мав бути Микита Русланович Потураєв, автор законопроєкту, але у нього теж свій комітет зараз відбувається. Співдоповідачем є Сергій Валерійович Колєбошин.

КОЛЕБОШИН С.В. Дякую, Сергій Віталійович.

Ми теж досить ретельно розглядали цей законопроєкт на підкомітеті. Я нагадаю основні пару новацій, які стосуються сфери освіти, бо закон комплексний, ми не є основним комітетом.

Що стосується сфери освіти. Головна річ, яка викликала в нас не те що дискусію, обговорення, я б це так назвав, бо позиції плюс-мінус всім були зрозумілі. Це появлення в статті 6 Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» нового абзацу такого змісту: держава забезпечує оцінювання та розвиток, увага, мовних компетентностей дітей дошкільного та молодшого шкільного віку. Тобто не йдеться про мови, а саме

мовні компетентності, умовно кажучи, як дитина розуміє мову і як дитина розуміє поняття цієї мови. Знову ж таки це не введення якоїсь процедури зовнішнього незалежного оцінювання чи обов'язкових якихось тестів для дітей і так далі. Йдеться про фактично декларативну норму. Наскільки нам всім відомо статистично, лєвова доля закладів освіти і так в той чи інший спосіб це робить. Майже фактично кожен вихователь чи вчитель в той чи інший спосіб оцінює ці мовні компетентності. Тобто тут немає, з моєї точки зору і з точки зору багатьох колег, які висловлювались з цього приводу, якогось утиску інших мов чи так далі.

Далі там технічні, в принципі, зміни. Певні уточнення, формулювання і так далі: змінити до закону на відповідно до закону. Тому я в це занурюватись не буду. Я тільки зауважу, що основні стейкхолдери такі як наше Міністерство профільне освіти і науки висловило декілька зауважень до цього законопроекту і вони технічні, вони можуть бути враховані між першим і другим читанням у разі прийняття його в сесійній залі.

Також Міністерство культури теж висловило, але вони стосуються більшою мірою не освітньої царини. ГНЕУ висловило також певні зауваження, але ж знову ж таки це все більшою мірою можна охарактеризувати як техніко-юридичні, якісь регламентні і так далі.

Відповідно до цього підкомітет рекомендував комітету визначитись щодо підтримки цього законопроекту за основу і направити цей висновок основному комітетові. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Валерійович. Є необхідність обговорювати цей проєкт закону? Наталія Романівна, будь ласка.

ППА Н.Р. Доброго дня, колеги. Підключаюся з відрядження, бо я співавтор законопроекту. Ми активно розглядали його на підкомітеті, багато що обговорили. Власне, тут мова йдеться про мовленнєві компетенції, тобто це ті компетенції, які впливають на мовлення перш за все дитини і розуміння. Зокрема, це також має відбитися, якщо ми впровадимо цю практику, бо вона справді зараз більш декларативна, на те, як наші діти здають PISA, бо ми ж з вами виявили, що 43 відсотки наших підлітків 15-річних не можуть як би переказати текст. Це теж пов'язано з мовленням. І це допоможе ще на етапі... в садочку розуміти і виявляти ці мовленнєві компетентності, чи дитина володіє мовленнєвим

апаратом, знаннями слів, наприклад, можливістю їх висловити ще на етапі 5 років, так як роблять наші країни, зокрема Європейського Союзу, до якого ми плануємо вступити, і відповідно тоді держава в ідеальному варіанті на це реагує і, наприклад, мають чи додаткові заняття, чи є програма, коли в садку з'являється додатковий вчитель і вихователь.

Ми з вами на сьогодні розуміємо, що коштів в нас на це немає, але також ми розуміємо, що в цьому напрямку варто рухатися і, в принципі, більшість речей по цьому законопроекті, що стосується саме освіти і науки, є, в принципі, такими значно меншими за обсягом, бо основне регулювання все-таки це те, що пропонує змінити цей закон, він в меншій мірі стосується освіти і науки, а решта вже пан Сергій Колебошин сказав, тому не буду займати багато вашого часу. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Наталія Романівна.

Хто ще хоче висловитися з приводу цього законопроекту? Якщо ніхто, то давайте переходити до прийняття рішення. Отже, переходимо до прийняття рішення. Ставлю на голосування проєкт рішення комітету в тому вигляді, в якому він вам розісланий, і який озвучив основні положення Сергій Валерійович.

Хто – за, прошу проголосувати.

КИРИЛЕНКО І.Г Кириленко – за.

ЛИС О.Г. Лис – за.

ППА Н.Р. Піпа – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто – утримався? Проти?

ВОРОНОВ В.А. Воронов. Підтримую.

КОЛЮХ В.В. Колюх – утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

КОЛЮХ В.В. Я утримався, я не впевнений чи варто для дошкільнят якісь запроваджувати мовленнєві компетенції і на їх психіці чи це не відобразиться, я, чесно кажучи, сумніваюся.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Валерій Вікторович. Отже, Валерій Вікторович – утримався, всі інші – за. Дякую. Рішення прийнято.

Отже, переходимо до наступного пункту порядку денного. Пункт п'ятий про проєкт Постанови про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих фактів порушення законодавства України в діяльності Міністерства освіти і науки України, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій, що надають освітні послуги будь-якої форми власності, Національної академії наук України, галузевих (національних) академій наук України, а також інших порушень у сфері освіти і науки. Доповідачем має бути Любов Олександрівна Шпак, автор законопроєкту. Чи є вона з нами? Немає. Дуже шкода. Співдоповідачем є Роман Павлович Грищук. Роман Павлович, будь ласка.

ГРИЩУК Р.П. Всіх вітаю, колеги. Ми дуже детально розглядали і дискутували з автором зазначеної постанови на підкомітеті. Там була доволі плідна дискусія. Коротко поясню. Комітет Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради визначений головним з опрацювання цього законопроєкту. Ми тут не є головним.

У пояснювальній записці зазначено, що ця тимчасова слідча комісія Верховної Ради утворюється з метою здійснення парламентського контролю та розслідування можливих фактів порушення законодавства України в діяльності Міністерства освіти і науки України, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій, що надають освітні послуги, будь-якої форми власності, Національної академії наук України, галузевих (національних) академій наук України, а також інших порушень у сфері освіти і науки.

Проєкт постанови стосується предмета віддання комітету в частині здійснення парламентського контролю за реалізацією державної політики у сфері освіти і науки, діяльністю Міністерства освіти і науки, реформування системи освіти, забезпечення доступності та якості освіти, а також ефективного використання бюджетних коштів у сфері освіти.

Профільний комітет на своєму засіданні 31 серпня розглянув проєкт цієї постанови і прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді розглянути його з урахуванням зауважень, зміни персонального складу тимчасової слідчої комісії, нової редакції назви проєкту постанови і визначитись шляхом голосування.

Міністерство освіти в цілому підтримує здійснення парламентського контролю, однак вважає, що проєкт постанови потребує доопрацювання в частині уточнення предмету діяльності ТСК, виключення передчасних оціночних висновків та забезпечення відповідності вимогам законодавства.

Міністерство фінансів України в межах компетенції повідомляє про відсутність пропозицій та зауважень.

Державна аудиторська служба України за результатами опрацювання зазначеного проєкту постанови повідомляє про відсутність пропозицій та зауважень.

Всеукраїнська асоціація органів місцевого самоврядування не заперечує здійснення парламентського контролю у сфері освіти, наголошуючи на актуальності порушених у проєкті постанови питань. Водночас асоціація звертає увагу на необхідність об'єктивної оцінки діяльності органів місцевого самоврядування з урахуванням умов воєнного стану та виступає за забезпечення відкритого діалогу між ТСК, органами державної влади, органами місцевого самоврядування та освітянською спільнотою.

Національна академія наук України не підтримує проєкт постанови у запропонованій редакції.

Національна академія педагогічних наук пропонує виключити Національну академію наук України та галузеві академії наук із назви предмету діяльності тимчасової слідчої комісії.

Національна академія правових наук зазначає, що проєкт постанови потребує суттєвого доопрацювання та вважає за доцільне повернути проєкт акта суб'єкту права законодавчої ініціативи на істотне доопрацювання, що, в принципі, ми після дискусії на підкомітеті, дуже детальної дискусії, і ухвалили таке рішення – відправити суб'єкту законодавчої ініціативи цю постанову на доопрацювання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Роман Павлович. Валерій Вікторович, будь ласка.

КОЛЮХ В.В. Шановні колеги, пропозиція нашої колеги Шпак Любові щодо створення Тимчасової слідчої комісії з питань розслідування можливих фактів порушення законодавства України в діяльності Міністерства освіти та

науки України та органів місцевого самоврядування, а далі за текстом, а також Національної академії наук, галузевих (національних) академій наук, вона насправді досить є актуальною. Я би її підтримав у разі, якби автор законодавчої ініціативи обмежила предмет парламентського розслідування лише Міністерством освіти та органами місцевого самоврядування, у власності яких знаходяться підприємства або вони є засновниками середньої школи і тому подібне. Проте, коли ця комісія буде поширювати свою діяльність і на Національну академію наук і галузеві академії наук, нібито і правильно, але треба наголосити, що вже створено дві парламентські комісії, які якраз і досліджують сферу діяльності Національної академії наук і галузевих (національних) академій наук. Тому я би пропонував автору законодавчої ініціативи звужити предмет парламентського розслідування і викинути звідси із назви, із предмету парламентського... завдань парламентської тимчасової слідчої комісії Національну академію наук і національні (галузеві) академії наук. Тому в даному випадку я утримаюсь щодо підтримки даної законодавчої ініціативи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Володимир Воронов, будь ласка.

ВОРОНОВ В.А. Випадково, випадково, да, хотів... Я підтримую Валерія колегу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги. Отже, шановні колеги... .

КИРИЛЕНКО І.Г. Сергій Віталійович...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, Іван Григорович.

КИРИЛЕНКО І.Г. Можна я два слова? Дякую.

Я хочу на сто відсотків підтримати свого колегу Колюха. Треба обов'язково. Це ваша колега по фракції. Задум людини, яка пройшла немало школу, вона ж обралася з посади ректора черкаського університету, тому, напевно, є, що досліджувати, напевно, є якісь рекомендації внести.

Я підтримую створення такої ТСК, але виключити академії наук, вони і так, ми їх так уже... *(Не чути)* з цими слідчими комісіями, хай працюють. А освітянську ниву – це буде добре підспір'я як аудиторської чергової служби, яка

покаже новій команді, де у нас вузькі місця, де проблемні питання, на чому зосередити більшу увагу. Я підтримую створення з урахуванням пропозиції Колюха, колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іван Григорович, я дякую вам. Зрозуміла позиція. Я тільки одне хочу зауважити. Ми на засіданні підкомітету досить детально проговорили цей проєкт постанови. І для того, щоб будь-які порушення досліджувати, спочатку треба їх сформулювати, чи вони взагалі є. А коли їх немає або вони незрозумілі і це просто тільки можливі факти порушення, то спочатку, можливо, треба зробити якийсь перелік можливих фактів порушень і про них поговорити. Бо те, що зазначено в пояснювальній записці, воно навіть не витримує критики. Навіть не дуже зрозуміло було на підкомітеті колегам, які наші колеги, які в комітеті працюють вже 7 років, незрозуміло навіть звідки ця інформація взята. Тому ці надзвичайно широкі повноваження тимчасової слідчої комісії без жодного фокусу, вони викликають, м'яко кажучи, сумнів, обґрунтований сумнів. Більше того, там змішалось геть все. І для того, щоб розглядати його по суті, треба цю, як казав Сергій Валерійович, треба цю суть побачити для початку.

Хто ще хоче висловитись? Володимир Воронов, будь ласка.

ВОРОНОВ В.А. Так, так, так. Дякую, Сергій Віталійович.

Да, я хочу підтримати своїх колег, і Валерія, і Івана Григоровича, я розумію, що треба зробити фокус уваги на МОН. І тому теж хочу врахувати мій голос за підтримку, але з врахуванням, щоб відокремити МОН і академію наук.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги. Дякую, Володимире.

Хто ще хоче висловитись з цього законопроєкту, проєкту постанови? Ніхто.

Отже, шановні колеги, ставлю на голосування проєкт рішення комітету в тому вигляді, в якому він був нам запропонований. Я перепрошую, ще рука піднята.

ШПАК Л.О. Я перепрошую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, пані Шпак, будь ласка. Доброго дня, пані Любов.

ШПАК Л.О. Доброго дня. Я думаю, що я висловилася...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми вже закінчили обговорення вашого законопроекту, вашого проєкту постанови, але, будь ласка... Дякую, що підключились.

ШПАК Л.О. На жаль, я була у Руслана Олексійовича. На жаль, у нього графік складений і порушити я його не мала права. Дивіться, я висловилася вже на підкомітеті. Рішення прийняв регламентний комітет. І на ці рішення саме впливає регламентний комітет.

Щодо всього, я можу тільки повторитися в тому, що це спільна робота, я це вбачаю як спільну роботу як і Міністерства освіти, так і комітету. За це волевиявлення саме 17 депутатів дало, тобто 17 депутатів хоче працювати в цьому напрямку. Це наші колеги, яких ми теж маємо поважати. Це, я хочу зазначити, що наскільки необхідна взагалі робота, пов'язана з освітою, тому що діти – це наше майбутнє. І в першу чергу ми ставимо учня в розріз тих питань, які ми будемо розглядати. Тому що зараз в кожного... має регіон, в кожного є якісь непорозуміння, є скарги і так далі. Я приводила вам приклад, коли районний центр, не мають змоги діти продовжити навчання в 10-их класах, коли до школи потрібно доїжджати 45 кілометрів і таке інше. Всі ці питання, вони є нагальні для рішення, і ще раз, що діти – наше майбутнє. І те, що ми отримуємо через 10-15 років в такому вигляді, країну, це все залежить від тих реформ, які саме ми будемо проводити в освіті.

Дякую за увагу. На жаль, бачите, час бере своє. Але, я думаю, детально вам пояснювала саме на підкомітеті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Любов Олександрівна. Хто ще хоче висловитися з приводу цієї постанови? Послухаємо позицію Міністерства освіти і науки для балансу. Міністерство освіти і науки. Да, пане Андрію, будь ласка.

ВІТРЕНКО А.О. Дякую, Сергій Віталійович, за надане мені слово.

Ми, Міністерство освіти і науки, абсолютно відкриті до співпраці з депутатським корпусом. Наскільки мені відомо, вчасно надаємо відповіді на всі депутатські запити, на всі депутатські листи відповідно до чинного законодавства. Тому готові співпрацювати і далі. Єдине що, водночас вважаємо, це в нашій відповіді, Міністерства освіти і науки, в нашій позиції, що необхідно уточнити предмет діяльності тимчасової слідчої комісії, усунути передчасні оціночні

висновки щодо діяльності конкретних державних інституцій та посадових осіб. І для того просимо доопрацювати дану постанову, проєкт даної постанови. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Андрію Олександровичу. Хто ще з народних депутатів хоче висловитись з цього проєкту? Якщо ні, то ставлю на голосування проєкт рішення в тому вигляді, в якому його запропонував підкомітет.

Перше. Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 3 частини першої статті 114 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» проєкт Постанови Верховної Ради України, реєстраційний номер 15270, поданий народним депутатом України Шпак, за результатами його розгляду в першому читанні повернути суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Друге. Направити цей висновок до Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради, визначеному головним з підготовки цього проєкту постанови.

Хто – за, прошу проголосувати.

КИРИЛЕНКО І.Г. Кириленко – утримався.

ГРИЩУК Р.П. Грищук – за.

КОЛЮХ В.В. Колюх – за.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ПППА Н.Р. Піпа – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кириленко – утримався. Дякую. Кириленко – утримався. Всі інші – за. Рішення прийнято.

Переходимо до наступного пункту порядку денного. Пункт шостий – про проєкт Постанови про звернення до Кабінету Міністрів України щодо розробки і затвердження державної програми «Сила волонтерів - відновлення громад» (реєстраційний номер 15178). Доповідачем має бути Володимир Вікторович Крейденко, автор законопроєкту. Чи є він з нами? Якщо немає, то співдоповідачем є Роман Павлович Грищук. Роман Павлович, будь ласка, вам слово.

ГРИЩУК Р.П. Тож, колеги, ще раз всіх вітаю. Комітет Верховної Ради України з питань молоді і спорту визначений головним з опрацювання цього законопроекту, цієї постанови Верховної Ради. Програмою, проектом постанови пропонується звернутися до Кабінету Міністрів України щодо розроблення та затвердження у тримісячний строк державної програми «Сила волонтерів – відновлення громад» з обов’язковим передбаченням серед джерел її фінансування коштів державного бюджету України.

Програмою пропонується передбачити механізми державної підтримки волонтерських рухів, у тому числі ветеранів війни та іноземних волонтерів, які здійснюють відновлення будівель у територіальних громадах, зокрема надання субвенцій місцевим бюджетам, фінансування логістичних витрат, підтримку навчання та залучення фахівців, створення координаційних платформ, спеціальні заходи для залучення ветеранів війни до волонтерської діяльності, а також правові та організаційні механізми залучення іноземних волонтерів.

Відповідно до пояснювальної записки метою проекту постанови є звернення до Кабінету Міністрів України з дорученням розробити і затвердити зазначену державну програму з обов’язковим передбаченням серед її джерел фінансування кошти з Державного бюджету України.

Проект постанови стосується предмету відання комітету в частині питань освіти, оскільки ним передбачається залучення закладів освіти до розроблення державної програми «Підтримка навчання та залучення фахівців», а Міністерство освіти і науки визначено одним із центральних органів виконавчої влади, який в межах компетенції має забезпечувати міжвідомчу координацію та участь в реалізації програми.

Профільний комітет ухвалив рішення підтримати за основу цю постанову. Міністерство освіти і науки не висловлює заперечень щодо проекту постанови по суті та надає редакційне зауваження в межах своєї компетенції.

Міністерство соціальної політики, сім’ї та єдності України проект постанови не підтримує. Мінсоцполітики зазначає, що урядом уже затверджено Державну цільову соціальну програму з розвитку волонтерської діяльності на період до 2030 року, якою передбачено низку заходів аналогічних запропонованих проектом постанови. І за висновком Мінсоцполітики

запропоновані проектом постанови заходи дублюють завдання чинної Державної цільової соціальної програми з розвитку волонтерської діяльності на період 2030 року.

Міністерство фінансів України проєкт постанови не підтримує, а також звертає увагу на наявність затвердженої урядом Державної цільової соціальної програми з розвитку волонтерської діяльності до 2030 року.

Міністерство у справах ветеранів проєкт підтримує.

Міністерство внутрішніх справ України пропозицій та зауважень до проєкту постанови не має.

Ми у себе на підкомітеті розглянули зазначений законопроект і ухвалили рішення про його відхилення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Роман Павлович.

Шановні колеги, справді, детально проговорили в понеділок на підкомітеті. Чи є необхідність його обговорення? Володимир Воронов.

ВОРОНОВ В.А. Сергій Віталійович, якщо можна, я не по цьому законопроекту. Вибачте, я трохи наплутав попереднє голосування, я сказав «за», а я, вибачте, я хотів би сказати, що я утримався, тому що я думав, я голосую «за», за тимчасову слідчу комісію, я хочу трохи відмотати свій голос з попереднього голосування і утриматися.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не знаю, чесно кажучи, чи це можливо за Регламентом. Але секретаріат в цьому плані розбереться обов'язково. Дякую, Володимир Анатолійович.

ВОРОНОВ В.А. Дякую. Будь ласка. Трохи заплутався, да. Я підтримую створення ТСК з урахуванням того, що відокремити академію наук.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, по пункту шостому, постанові Крейденка, чи є бажуючі виступити? Якщо ні, то можемо переходити до прийняття рішення. Підкомітет рекомендував відхилити. Саме в такому вигляді ми ставимо проєкт рішення, в тому вигляді, в якому він вам розісланий.

Хто – за, прошу проголосувати.

КИРИЛЕНКО І.Г. Кириленко – за.

ГРИЩУК Р.П. Грищук – за.

КОВАЛЬ О.В. Коваль – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є. Хто – утримався?

КОЛЮХ В.В. Колюх – утримався.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Володимир Вікторович... да, Валерій Вікторович – утримався, всі інші – за. Дякую, колеги. Рішення прийнято.

Переходимо до наступного пункту порядку денного. Пункт сьомий – про проєкт Закону України про затвердження Антикорупційної стратегії на 2026–2030 роки (реєстраційний номер 15230-д). Доповідачем мала бути Анастасія Олегівна Радіна, авторка законопроекту, але у неї засідання комітету. Вона як голова комітету просила вибачення, але вона детально представила її на засіданні підкомітету. Співдоповідачем є Роман Павлович Грищук.

Роман Павлович, будь ласка, вам слово.

ГРИЩУК Р.П. Ми, дійсно, на підкомітеті дуже детально розглянули і Анастасія презентувала, представники національного агентства, представники НАЗК так само. Ми не є основним комітетом, є основним комітетом Комітет з питань антикорупційної політики. Проєкт закону є доопрацьованою версією законопроєктів номер 15230, 15230-1, 15230-2.

Законопроєкт, як зазначено в пояснювальній записці до нього, спрямований на затвердження стратегічних пріоритетів і основних напрямів державної антикорупційної політики на 2026-2030 роки, виконання міжнародних зобов'язань України у сфері запобігання і протидії корупції, а також наближення до повноправного членства в Європейському Союзі та Організації Північноатлантичного договору. Законопроєктом пропонується затвердити Антикорупційну стратегію на 2026-2030 роки. Що в межах відання нашого комітету? Зазначаємо, що стосується сфери освіти і науки. В антикорупційній стратегії міститься окремий розділ 2.16 «Освіта і наука», у якому зазначено сім

ключових проблем та відповідні очікувані стратегічні результати. Зокрема визначено проблеми, пов'язані з недостатнім рівнем оплати праці та незбалансованою структурою заробітної плати педагогічних, науково-педагогічних і наукових працівників; недосконалістю та необов'язковістю конкурсних процедур призначення керівників закладів освіти і наукових установ; недосконалістю механізмів забезпечення академічної доброчесності та розгляду відповідних порушень; недостатнім і непрозорим фінансуванням наукової діяльності та недосконалістю конкурсних механізмів розподілу бюджетних коштів; недосконалістю механізмів фінансування та контролю за використанням бюджетних призначень у сфері освіти; недостатньою взаємодією між наукою, бізнесом та державою, а також проблемами у сфері трансферу технологій та захисту прав інтелектуальної власності; недостатньою урегульованістю розподілу повноважень у сфері ліцензування освітньої діяльності у сферах вищої та фахової передвищої освіти. А також для кожної із зазначених проблем в антикорупційній стратегії визначено відповідні очікувані стратегічні результати.

Також у розділі 1.2 визначено проблему 1.2.1, яка полягає в недостатній спроможності системи освіти формувати у здобувачів освіти стійкі цінності доброчесності, внутрішню мотивацію до етичної поведінки та нетерпимість до проявів корупції, а також визначено відповідні очікувані стратегічні результати.

ГНЕУ висловлює низку зауважень до термінології законопроекту.

Комітет з питань інтеграції України до Європейського Союзу у висновку зазначив, що проєкт закону не суперечить міжнародно-правовим зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції, а також спрямований на виконання заходу Дорожньої карти з питань верховенства права,.

Міністерство освіти і науки України надає пропозиції і зауваження до законопроекту. По пунктах ці зауваження і пропозиції озвучувати не буду, але ми проговорили детально і вони можуть бути виправлені і внесені до другого читання.

В цілому ми розглянули антикорупційну стратегію на підкомітеті, ухвалили рішення прийняти її за основу в першому читанні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Роман Павлович.

Шановні колеги, чи є бажані долучитись до обговорення?

КОЛЮХ В.В. Є. Шановні колеги, чи можна слово?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, Валерій Вікторович, будь ласка.

КОЛЮХ В.В. Я, на жаль, не зміг добути до кінця на засіданні підкомітету, але вважаю за потрібне сказати наступне. Ви прекрасно всі знаєте, що відповідно до статті 18 Закону України «Про запобігання корупції» стратегію, яку розробляє НАЗК, має внести Кабінет Міністрів України. Я розумію, що пані Радіна скористалась можливістю відкликання попередньої стратегії урядом колишнім і поки що новий склад Кабінету Міністрів не вніс від імені уряду стратегію антикорупційну, тому вона скористалась можливістю, власну законодавчу ініціативу подала. Але я утримаюсь від прийняття цього законопроекту і зачекаю, поки уряд в установленому порядку внесе свій варіант антикорупційної стратегії.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, будь ласка, НАЗК. Дякую, Валерій Вікторович. НАЗК підняло руку. Будь ласка.

КАЛМИКОВ Д.О. Добрий день, шановні колеги. Власне, реагуючи на цей коментар, хотів би зазначити дві речі. Перша річ змістовна, що підрозділ 2.16, який стосується освіти і науки, в усіх трьох альтернативних законопроектах, в тому числі в урядовому, були в ідентичній редакції. Тобто змістовно всі три законопроекти передбачали абсолютно ідентичні ініціативи в сфері освіти і науки. А формально юридичний чи правовий полягає в тому, що в статті 18 закону України, не знаю, на щастя чи на жаль, не визначено, що Кабінет Міністрів вносить проєкт стратегії в парламент. Там зазначено, що розробляє стратегію національне агентство і все, інших вимог немає.

Відповідно питання було предметом розгляду регламентного комітету Верховної Ради, який розглянув це питання на звернення Анастасії Олегівни і дійшов висновку, що вносити проєкт стратегії в парламент може будь-який суб'єкт законодавчої ініціативи, що визначено, власне, і надає йому право Конституцією України і відповідно законодавством.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Дмитре.

КОЛЮХ В.В. Якщо можна, репліку. Пане Дмитре, я не маю жодних претензій до сфери освіти і боротьби з корупцією в цій сфері. Дійсно, ви підтвердили, що, в принципі, все те, що попередній уряд вносив, все ж таки ви є

розробником, ваше відомство є розробником цієї антикорупційної стратегії. Тому тут я підтримую в цілому. Але просто до процедурного механізму в мене претензії. Якщо вже стояло питання, що уряд вносив її, то що йому зараз заважає повторно внести цю стратегію?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я розумію, питання риторичне.

КОЛЮХ В.В. Так, я пояснюю, чому я утримуюсь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це зрозуміло, Валерій Вікторович.

Шановні колеги, питання розглядалось на підкомітеті. Якщо немає більше бажаних висловитись, то ставлю на голосування проєкт рішення комітету. Підкомітет рекомендував прийняти за основу. Саме в такому вигляді, в якому вам розіслано рішення комітету, ставлю його на голосування.

Хто – за, прошу проголосувати.

КОЛЕБОШИН С.В. Колебошин – за.

КИРИЛЕНКО І.Г. Кириленко – за.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

КОЛЮХ В.В. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Валерій Вікторович – утримався, всі інші – за. Дякую, колеги. Рішення прийнято.

Переходимо до наступного пункту порядку денного. Пункт восьмий – про проєкт Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо меценатської діяльності у сфері культури (реєстраційний номер 15442). Доповідати мав би голова комітету, народний депутат Микита Русланович Потураєв, але його з нами немає. Співдоповідачем є Роман Павлович Грищук.

Будь ласка, пане Романе.

ГРИЩУК Р.П. Ми вже неодноразово розглядали цей законопроєкт. Комітет Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики визначений головним з підготовки зазначеного. У пояснювальній записці

зазначено, що законопроект розроблено з метою запровадження в систему державно-приватного партнерства нового інституту меценатства у сфері культури.

Законопроектом пропонується запровадити нову термінологію, що стосується меценатства, визначити суб'єктів, напрями та види меценатської діяльності, шляхи державної підтримки меценатів культури, встановити істотні вимоги договору про меценатську допомогу, а також внести зміни до Закону України «Про благодійну діяльність та благодійні організації» з метою уникнення суперечностей між положеннями законів. Встановлення інституційних основ для розвитку меценатства у сфері культури покликано сформувати чіткі та прозорі правила здійснення меценатської діяльності у формах, найбільш прийнятних і зручних для меценатів, а також стимулювати таку діяльність шляхом запровадження відповідних заохочувальних механізмів.

Законопроектом закладаються передумови та визначаються перспективи розвитку культури меценатства в Україні, спрямованої на взаємовигідне співробітництво бізнесу та громадян із закладами культури та митцями.

Комітет у межах предметів свого відання зазначає, що у законопроекті міститься положення, яким частину першої статті 1 Закону України «Про культуру» доповнено пунктом 17.1, в якому серед отримувачів меценатської допомоги зазначено зокрема заклади освіти у сфері культури, у статутах яких передбачено провадження діяльності у сфері культури.

ГНЕУ висловило низку зауважень до законопроекту. Міністерство освіти і науки надало пропозиції до законопроекту. Я хотів, щоб Міністерство освіти їх озвучило, бо вони доволі цікаві.

Міністерство культури, зрозуміло, повідомило про підтримку зазначеного законопроекту. Національна академія мистецтв України висловила підтримку законопроекту та надала низку пропозицій. Зокрема запропоновано додати до отримувачів меценатської допомоги державні наукові установи, діяльність яких пов'язана зі сферою культури, мистецтва, мистецтвознавства та відповідних наукових досліджень.

Ми розглянули зазначений законопроект саме на підкомітеті і за результатами його розгляду рекомендуємо ухвалити в першому читанні за основу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Роман Павлович.

Чи є бажані обговорювати цей проєкт закону? Якщо ні, можемо переходити до прийняття рішення.

ТРОФИМЕНКО М.В. Сергій Віталійович, я з вашого дозволу те, що Роман Павлович проговорив, позиція Міністерства освіти і науки України, з вашого дозволу. Згаданий законопроект, ми абсолютно його підтримуємо, але він встановлює обмеження щодо набуття закладами освіти статусу отримувачів меценатської допомоги, застосовуючи галузевий принцип, зазначаючи лише заклади освіти сфери культури.

Міністерство освіти і науки України пропонує розширити цей перелік і включити, власне, в можливість отримати меценатську... статус отримувачів меценатської допомоги в тому числі закладами освіти, сфери освіти в підпорядкуванні Міністерства освіти і науки України, нашими закладами, бо серед них в тому числі знаходиться багато багатопрофільних, багатогалузевих наших закладів вищої освіти, які в тому числі володіють об'єктами або користуються об'єктами, які, так скажемо, в тому числі є об'єктами культурної спадщини і так далі. Тому пропозиція, я думаю, варта підтримки. З вашого дозволу прошу її розглянути і внести як пропозицію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Микола Валерійович.

Цілком слухне насправді зауваження. Ми висновок Міністерства освіти і науки, в якому це прямо зазначено, в будь-якому разі направляємо в Комітет з питань гуманітарної та інформаційної політики. Буду мати окрему розмову з керівником комітету з цього приводу. І в будь-якому разі давайте попросимо секретаріат в разі його прийняття за основу, подамо правки від комітету, які врахують якраз пропозиції Міністерства освіти і науки, що цілком логічно насправді, бо в нас справді багато закладів освіти, які в тому числі і культурою опікуються, частково перетинаються зі сферою культури. Тому це абсолютно логічно. Дякую, Микола Валерійович.

Шановні колеги, чи є необхідність обговорювати законопроект? Чи є ще бажані? Якщо ні, то ставлю на голосування проєкт рішення комітету в тому вигляді, в якому він вам розісланий, підкомітет рекомендував прийняти за основу.

Хто – за, прошу проголосувати.

КИРИЛЕНКО І.Г. Кириленко – за.

ГРИЩУК Р.П. Грищук – за.

КОЛЮХ В.В. Колюх – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Хто – утримався?

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Хто утримався? Проти? Немає.

ППА Н.Р. Піпа – за.

КОЛЕБОШИН С.В. Колебошин – за. Sorry.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги. Одноголосно. Рішення прийнято.

Переходимо до наступного пункту порядку денного, ще пару хвилин. Пункт дев'ятий, звіт про роботу Комітету з питань освіти, науки та інновацій за період п'ятнадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання. Я не знаю, чи в когось була п'ятнадцята сесія колись в історії України. Ніколи. Але наша п'ятнадцята сесія, незважаючи на те, що ми всі знаємо як важко зараз приймати закони у Верховній Раді, менше з тим за період п'ятнадцятої сесії, шановні колеги, ми в цілому прийняли три закони, при чому достатньо важливі: і про оплату праці позашкільникам, коли, пам'ятаєте, відв'язали їх і дозволили громадам платити більше ніж було в єдиній тарифній сітці; і дослідницька інфраструктура; і закон наш про гранти, і два законопроекти прийняли за основу, вже не говорячи про величезну кількість законопроектів, які ми з вами опрацювали на засіданнях комітетів, і неймовірну кількість робочих груп, круглих столів і всього іншого. Тому, шановні колеги, звіт вам всім розісланий, просимо його взяти до відома. І, з вашого дозволу, якщо немає бажаних обговорювати, перейдемо до прийняття рішення.

Отже, ставлю на голосування проект рішення комітету.

Перше, інформацію про роботу Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій за п'ятнадцяту сесію дев'ятого скликання взяти до відома.

Друге, народним депутатам України членам комітету внести свої доповнення щодо роботи за п'ятнадцяту сесію дев'ятого скликання в частині предметів відання комітету.

Третє, контроль за виконанням покласти на секретаря Комітету з питань освіти, науки та інновацій, народну депутатку України Піпу Наталію Романівну.

Хто – за, прошу проголосувати

КИРИЛЕНКО І.Г. Кириленко – за.

ЛИС О.Г. Лис – за.

КОЛЕБОШИН С.В. Колебошин – за.

ГРИЩУК Р.П. Грищук – за.

ВОРОНОВ В.А. Воронов. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Хто – утримався? Проти? Немає. Дякую, колеги. Рішення прийнято одногolosно.

Ну, і десятий пункт – «Різне». Чи є в нас сьогодні в когось «Різне»?

КОЛЮХ В.В. Є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, будь ласка.

КОЛЮХ В.В. Шановний Сергій Віталійович, шановні члени комітету, у мене одне питання до вас всіх. На минулому засіданні комітету ми підняли досить болючу тему з приводу закінчення реформи Нової української школи і переходу на 12-річну освіту з наступного року. І всі, скажімо так, погодилися на те, що потрібно швидко розглянути законопроекти 15082 і альтернативний 15082-1 щодо права завершити повну загальну середню освіту дітям, які вступили в 2020/2021 та 2021/2022 роках, в тих закладах освіти, в яких вони розпочали навчання. В мене питання: а чому ми не розглядаємо цей законопроект на комітеті?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Валерій Вікторович, доповідаю, чому ми не розглядаємо. Тому що на тому самому засіданні комітету ми запросили додаткові дані у

Міністерства освіти і науки, щоб розуміти, скільки таких дітей, в яких вони школах, в яких вони класах, скільки серед них 10-го і 11-го класу, для того, щоб ми розуміли масштаб проблеми і точно сформулювали, обрали правильне формулювання для цих законопроектів. Ми їх, цифри отримали і формулювання фактично докорінно змінилося. Це не буде стосуватися тих, хто вступав у 2020/2021-му, тому що вони могли перевестися, могли перейти в іншу школу, школа вже могла бути, я не знаю, ліквідована, створена нова, діти за кордоном і так далі. Мова буде йти... ми переписуємо справді цю норму. Я щиро вірю, що ми встигнемо до нашого наступного засідання комітету, яке попередньо, одразу скажу всім, бо воно буде стосуватися, крім цього питання, буде ще стосуватися питань бюджету, ми його проведемо в наступну середу об 11:00. Це не пленарний тиждень, але все одно ми працюємо. Прошу всіх зафіксувати.

І другим питанням буде – це питання законопроектів 15082 і альтернативних. Ми вирішимо з вами, як ми підемо, чи ми візьмемо один, його перепишемо рішенням комітету, чи створимо «дешку» і її зареєструємо. Але формулювання буде трішки інше, але стосуватися воно буде дітей, які навчаються станом на зараз в 10-их і 11-их класах тих шкіл, які не планують бути або не є вже академічними ліцеями, для того, щоб вони могли отримати свідоцтво про повну загальну середню освіту цього року...

КОЛЮХ В.В. І не можуть стати відповідно до...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да-да, не будуть, в будь-якому разі які не будуть, але які, можливо, вже змінили свій статус або, можливо, вони його змінять через рік. Але разом з тим неважливо, ми все одно повинні передбачити всі можливі форми і дати їм можливість отримати свідоцтво, і закінчити свої рідні школи. Тому доповідь завершена.

КИРИЛЕНКО І.Г. Сергій Віталійович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, буде зроблено, як ми обіцяли.

КИРИЛЕНКО І.Г. Сергій Віталійович, вибачте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, Іван Григорович.

КИРИЛЕНКО І.Г. Сергій Віталійович, і ще раз давайте підкреслимо, що цей закон буде розглянутий. Ми його підтримаємо і він буде стосуватися перш за все шкіл сільської місцевості. Так я зрозумів?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Звісно.

КИРИЛЕНКО І.Г. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, переважно їх. І ми будемо, ми формулювання, в нас п'ятницю буде о 9 ранку фінальна нарада по узгодженню формулювання. Хто хоче, доєднуйтеся, вона буде тут в залі відбуватися. І ми її фінально узгоджуємо, і наша задача зробити так, щоб ми його прийняли за основу і в цілому, щоб ми одразу вирішили питання, як і обіцяли. Дякую. Все.

_____. Все зрозуміло, так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Якщо все, то щиро вам дякую за приділений час. Бажаю гарного, тихого, спокійного, світлого закінчення дня. До наступних зустрічей, до побачення. На цьому засідання Комітету вважається закритим.